

Bryssel, 8. joulukuuta 2025
(OR. en)

16400/25

**Toimielinten välinen asia:
2025/0227(COD)**

CADREFIN 361	COEST 889
POLGEN 225	COLAC 214
RELEX 1651	COTRA 50
ACP 131	COWEB 170
DEVGEN 233	MAMA 282
COHOM 191	MOG 144
COHAFA 103	PTOM 26
COAFR 343	ELARG 164
COASI 165	GLOBAL GATEWAY 45

ILMOITUS: I/A-KOHTA

Lähettiläjä: Neuvoston pääsihteeristö
Vastaanottaja: Pysyvien edustajien komitea (Coreper II)/Neuvosto
Asia: Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi Globaali Eurooppa -välineen perustamisesta
– *Tilanneselvitys*

I JOHDANTO

1. Komissio esitti 17. heinäkuuta 2025 ehdotuksen Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi Globaali Eurooppa -välineen perustamisesta.
2. Ehdotus on osa vuosien 2028–2034 monivuotista rahoituskehystä koskevaa pakettia. Komissio ehdottaa, että tulevassa Globaali Eurooppa -asetuksessa yhdistetään joukko nykyisiä ulkoisen toiminnan rahoitusvälineitä ja siten korvataan ne¹.

¹ Globaali Eurooppa (NDICI-CE), mukaan lukien makrotaloudellisen rahoitusavun rahoitus, IPA III, Moldovan tukiväline, Ukrainan tukiväline, Länsi-Balkanin väline ja humanitaarisen avun rahoitus.

3. Tanskan puheenjohtajakaudella perustettiin monivuotisen rahoituskehyksen ad hoc -työryhmän Globaali Eurooppa -välineen alaryhmä (AHWP MFF Global Europe) tarkastelemaan ehdotuksen muita kuin hakasulkeissa olevia säännöksiä. Pysyvien edustajien komitea hyväksyi sen toimeksiannon 23. heinäkuuta 2025.
4. AHWP MFF Global Europe -alaryhmän keskusteluja koordinoidaan tiiviisti monivuotisen rahoituskehyksen horisontaalisessa ad hoc -työryhmässä (AHWP MFF) sekä Euroopan kilpailukykyrahastoa ja kansallisia ja alueellisia kumppanuuksia käsittelevissä AHWP MFF -työryhmän alaryhmissä käytävien horisontaalisten neuvottelujen kanssa.
5. Ehdotuksen sisältämistä hakasulkeissa olevista artikloista ja johdanto-osan kappaleista ei keskusteltu AHWP MFF Global Europe -alaryhmässä, vaan ne jätettiin AHWP MFF -työryhmän käsiteltäviksi.
6. Tällä tilanneselvityksellä puheenjohtajavaltio haluaa tiedottaa pysyvien edustajien komitealle keskustelujen tilanteesta.

II ASIAN KÄSITTELY NEUVOSTOSSA

7. AHWP MFF Global Europe -alaryhmä kokoontui Tanskan puheenjohtajakaudella vuoden 2025 jälkipuoliskolla 12 kertaa. Näihin kuului väliarviointi työskentelymenetelmien arvioimiseksi. AHWP MFF Global Europe -alaryhmä tarkasteli perusteellisesti lainsäädäntöehdotuksen muita kuin hakasulkeissa olevia säännöksiä ensimmäisellä käsittelykierroksella, joka saatiin päätökseen 24. marraskuuta. Valtuuskunnat esittivät alustavat näkemyksensä ja ehdottivat suullisia ja kirjallisia muutoksia, ja niillä oli mahdollisuus pyytää selvennyksiä. Komission yksiköt esittelivät yksityiskohtaisesti Globaali Eurooppa -lainsäädäntöehdotuksen ja antoivat valtuuskuntien pyynnöstä lisätietoja sekä suullisesti että kirjallisesti (*tekniset asiakirjat ja esitykset*).

8. Puheenjohtajavaltio Tanska on pyytänyt lausunnot Euroopan talous- ja sosiaalikomitealta, Euroopan alueiden komitealta ja Euroopan tilintarkastustuomioistuimelta.
9. Puheenjohtajavaltio Tanska aikoo esittää 15. joulukuuta ensimmäisen kompromissiehdotuksen Globaali Eurooppa -välineestä ja sen liitteistä.

III TYÖSKENTELYN EDISTYMINEN TANSKAN PUHEENJOHTAJAKAUDELLA

10. Muiden kuin hakasulkeissa olevien säännösten yksityiskohtainen tarkastelu johti puheenjohtajavaltion kompromissitekstiin, jossa otettiin huomioon valtuuskuntien esiin tuomat kysymykset. Puheenjohtajavaltio pyrki sisällyttämään jäsenvaltioilta ensimmäisellä käsittelykierroksella saadut huomautukset ja erityiset tekstimuutokset kompromissiehdotukseen tasapainoisella ja johdonmukaisella tavalla valtuuskunnille esitettyjen selkeiden periaatteiden pohjalta. Keskeisiä periaatteita olivat muiden muassa ehdotuksen yleisen rakenteen noudattaminen, sovitun sanamuodon soveltaminen tarvittaessa ja tasapainon löytäminen laajempien poliittisten linjausten ja yksityiskohtaisempien sanamuotojen välillä.
11. Valtuuskunnilla on tilaisuus esittää alustavat kommenttinsa puheenjohtajavaltion kompromissiehdotukseen AHWP MFF Global Europe -alaryhmässä 15. joulukuuta. Tätä työtä kehitetään edelleen ja jatketaan seuraavalla puheenjohtajakaudella.
12. Jäsenvaltiot kannattavat laajasti joustavampaa ja yksinkertaisempaa välinettä. Samalla valtuuskunnat vaativat yksimielisesti neuvostolle vahvempaa ohjaavaa roolia, mikä on tuotu esiin toistuvasti keskusteluissa. Valtuuskunnat ovat korostaneet, että joustavuuden ja ennakoitavuuden välillä on löydettävä oikea tasapaino. Koska useita nykyisiä välineitä on yhdistetty, osa valtuuskunnista vaatii suurempaa näkyvyyttä laajentumisprosessissa mukana oleville maille ja humanitaarisen avun tärkeälle roolille.
13. Kaikki valtuuskunnat korostavat tarvetta varmistaa jäsenvaltioiden asianmukainen osallistuminen Globaali Eurooppa -välineen suunnitteluun ja täytäntöönpanoon. Yleisesti on käytävä lisää keskusteluja ehdotuksen, varainhoitoasetuksen ja ehdotetun tuloksellisuusasetuksen välisestä yhteydestä, erityisesti komission toteuttamien toimien avoimuuden suhteen.

14. Monet valtuuskunnat ovat korostaneet Ukrainalle ja laajentumisprosessissa mukana oleville maille annettavan tuen merkitystä. Valtuuskunnat vaativat kunnianhimoista ehdollisuuden ja näkyvyyden tasoa sekä neuvoston selkeää roolia tulosperusteisten suunnitelmien hahmottelussa ja tulosperusteisten lainojen myöntämisessä. Jotkin valtuuskunnat ovat ilmaisseet huolensa ehdotetuista tukikelpoisuussäännöistä, etenkin mahdollisesti lisääntyvistä kustannuksista.
15. AHWP MFF Global Europe -alaryhmä kävi myös alustavia keskusteluja muuttoliikkeen ulkoisista näkökohdista. Keskustelut vahvistivat useiden valtuuskuntien toivovan, että asiaankuuluvia säännöksiä lujitettaisiin ottamalla käyttöön ohjeellinen menotavoite. Osa valtuuskunnista toi esiin huolensa operatiivisista seurauksista, joita aiheutuu komission ehdotuksesta, jonka mukaan asetuksessa ei säädetä temaattisista menotavoitteista.
16. Valtuuskunnat ovat korostaneet tarvetta valtavirtaistaa kysymykset, jotka liittyvät kestävän kehityksen tavoitteiden täytäntöönpanoon, köyhyyden poistamiseen, ilmastonmuutokseen, sukupuolten tasa-arvoon, naisten ja tyttöjen oikeuksiin, lasten oikeuksiin ja nuorisoon. Valtuuskunnat ovat huolissaan julkista kehitysapua koskevan tavoitteen alentamisesta ja vastustavat sitä, että komissio voisi muuttaa julkista kehitysapua koskevaa 90 prosentin tavoitetta delegoidulla säädöksellä.
17. Valtuuskunnat toivovat, että ei-ohjelmoitavien ja ohjelmoitavien toimien välistä suhdetta selvennettäisiin edelleen ja että näiden toimien välinen ero määriteltäisiin paremmin. On korostettu, että ei-ohjelmoitavien toimien olisi täydennettävä ohjelmoitavia toimia, joiden olisi muodostettava valtaosa toimista.

IV LOPUKSI

18. Ehdotuksen tarkastelussa on saavutettu konkreettista edistymistä.
19. Puheenjohtajavaltio Tanska on ottanut käyttöön tehokkaita työskentelymenetelmiä ja luonut perustan tekstin vahvistamiselle jäsenvaltioille tärkeissä aiheissa, joita ovat erityisesti neuvoston vahvempi ohjausrooli, Euroopan unionin perusperiaatteita (*oikeusvaltio, demokratia, ihmisoikeudet, kansainvälisen humanitaarisen oikeuden kunnioittaminen ja köyhyyden vähentäminen*) koskevien sanamuotojen vahvistaminen, laajentumisprosessissa mukana olevien maiden erityisaseman tarkempi huomioon ottaminen, yhtymäkohtien selventäminen muihin asetuksiin sekä ohjelmoitavien ja ei-ohjelmoitavien toimien välinen oikea suhde.

20. AHWP MFF Global Europe -alaryhmä jatkaa asetusehdotuksen tarkastelua Kyproksen puheenjohtajakaudella.
 21. Pysyvien edustajien komiteaa pyydetään panemaan merkille tämä Globaali Eurooppa -ehdotusta koskeva tilanneselvitys ja toimittamaan se neuvostolle.
 22. Yleisten asioiden neuvostoa pyydetään panemaan merkille tämä tilanneselvitys.
-